

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΖ'
Ἀριθμ. φύλλου 727

Ἐψώσεις τ. Σταυροῦ (Ἰω. 19,6-11,13-20,25-28,30-35)
14 Σεπτεμβρίου 2000

Συντάκτης ἱ. ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Τί σημαίνει ὁ σταυρὸς

ΣΗΜΕΡΑ, ἀγαπητοί μου, σήμερα τὰ τροπάρια ποὺ ἀκούσαμε, ὁ Ἀπόστολος, τὸ Εὐαγγέλιο, ὅλα μιλᾶνε γιὰ τὸ σταυρὸ τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ὑψώθηκε στὸ Γολγοθᾶ.

Μιλήσαμε ἄλλοτε γιὰ τὰ θαύματα, τὰ φυσικὰ καὶ τὰ ἠθικά; ποὺ ἔκανε τότε, τὴν ἡμέρα τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, ἀλλὰ καὶ συνεχίζει νὰ κἀνῃ ἀκαταπαύστως ὁ τίμιος σταυρὸς. Τώρα, μὲ τὴν ἀφορμὴ ποὺ μᾶς δίνει ἡ σημερινὴ ἡμέρα, θὰ ποῦμε τί σημαίνει ὁ σταυρὸς.

Στὸ νοῦ τῶν πιστῶν γεννᾶται ἓνα ἐρώτημα: Τί ἔγινε ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ μετὰ τὴ σταύρωσι καὶ τὴν ἀποκαθήλωσι; Τί ἔγιναν οἱ ἄλλοι δύο σταυροὶ τῶν ληστῶν; Ἡ ἱστορία λέει, ὅτι τοὺς σταυροὺς τοὺς πῆραν οἱ Ἑβραῖοι, ἀνοιξαν κοντὰ στὸ Γολγοθᾶ ἓνα μεγάλο λάκκο, τοὺς σκέπασαν μὲ κόπρια, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν πολλὰ χρόνια.

Ποιὸς ξέθαψε τοὺς σταυροὺς; Τριακόσια χρόνια ἀργότερα ἡ ἁγία Ἑλένη, ἡ μητέρα τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, θέλοντας νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνη της στὸ Χριστὸ γιὰ τὴν προστασία ποὺ ἔκανε στὸ παιδί της μὲ τὸ λάβαρο τοῦ σταυροῦ, τὸ «Ἐν τούτῳ νίκα», ἦρθε στὰ μέρη αὐτά. Πῆρε ἐργάτες, μὲ κασμᾶδες καὶ φτυάρια, καὶ σκάβανε γιὰ νὰ βροῦνε τὸ σταυρὸ. Μὰ τὸν εἶχαν παραχώσει οἱ Ἑβραῖοι πολὺ βαθειά. Κάποια στιγμὴ ἀκούστηκε κρότος· ἡ ἀξίνα χτύπησε πάνω σὲ ξύλο. Ἐπὶ τέλους βρέθηκε. Τοὺς βγάζουν ἀπὸ τὴ γῆ καὶ τοὺς τρεῖς σταυροὺς. Μὰ μοιάζανε μεταξύ τους. Ποιὸς ἄραγε ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ; Βρίσκονταν σὲ μεγάλη ἀπορία.

Τὴν ὥρα ἐκεῖνη ἀκουστήκανε κλάματα. Κοντὰ ἀπὸ τὸ Γολγοθᾶ περνοῦσε μιὰ κηδεῖα. Εἶχε πεθάνει μιὰ γριὰ γυναίκα καὶ τὴν κλαίγανε καὶ

τὴν πηγαίνανε στὸ νεκροταφεῖο. Τότε λοιπὸν ἀγγίζουσαν τὸν ἓνα σταυρὸ ἐπάνω στὴν πεθαμένη, μὰ δὲν ἀναστήθηκε. Βάζουσαν τὸν ἄλλο σταυρὸ, τίποτε. Βάζουσαν τὸν τρίτο σταυρὸ, καὶ τότε — ναί, ἄς μὴ πιστεύουσαν οἱ ἄπιστοι, δικαίωμά τους· ἐμεῖς πιστεύουμε— μόλις ἄγγιξε ἐπάνω της, ἀμέσως ἀναστήθηκε! Αὐτὸς ἦταν ὁ σταυρὸς τοῦ Κυρίου. Τότε πέσανε ὅλοι κάτω μπρούμυτα, ἡ ἁγία Ἑλένη, ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων ὁ Μακάριος, οἱ δεσποτάδες, οἱ παπᾶδες, οἱ καλόγεροι καὶ οἱ ἀσκητάδες. Ὅλοι πέσανε κάτω καὶ ἐπὶ μισὴ ὥρα κλαίγανε καὶ λέγανε τὸ «Κύριε, ἐλέησον».

Αὐτὸ τὸ μεγάλο γεγονός γιορτάζουμε. Καὶ ἔχουμε τὸ σταυρὸ ὡς σημαία μας, ὡς φλόμπουρό μας καὶ ὡς ὄπλο μας ἀήττητο ἐναντίον τοῦ διαβόλου.

Τί μᾶς διδάσκει, ἀγαπητοί μου, ὁ σταυρὸς; Πάρτε κιμωλία καὶ γράψτε. Τί νὰ γράψετε; Ὅπως λένε τὰ παιδιὰ στὸ σχολεῖο, δύο σὺν δύο ἴσον τέσσερα, ἔτσι καὶ σταυρὸς ἴσον — τί εἶνε ὁ σταυρὸς; Μπᾶς καὶ νομίζετε, ὅτι εἶνε ἀπλῶς ἓνα ξύλο νὰ τὸ ἀσπαστοῦμε καὶ σωθήκαμε; Λάθος κάνετε, δὲν εἶνε ἔτσι τὰ πράγματα.

Σταυρὸς ἴσον **συγγνώμη**. Γιατί ἐπάνω στὸ σταυρὸ ὁ Χριστὸς συγχώρησε τοὺς φονιάδες. Ὑπάρχουσαν σήμερα ἐδῶ στὴν ἐκκλησία ἀνθρωποὶ μαλωμένοι; Ὑπάρχουσαν νυφάδες ποὺ μισοῦνε τὶς πεθερές; Ὑπάρχουσαν σπίτια ποὺ δὲν μιλιῶνται; Ὑπάρχουσαν γείτονες ποὺ δὲν χαιρετιῶνται; Ὑπάρχει μῖσος; Ἐ, σήμερα ὁ σταυρὸς λέει: Συγχωρῆστε! Ἄν δὲν συγχωρᾶς, τότε μὴν πλησιάζεις τὸ σταυρὸ, μὴν τὸν φιλᾶς. Ὅταν μέσα στὴν καρδιά σου ἔχης τὸν κάβουρα αὐτό, ἔχης τὸ φίδι αὐτό τοῦ μίσους, δὲν μπορείς νὰ πλησιάσῃς τὸ σταυρὸ. Γιατί σταυρὸς σημαίνει

συγχώρησις. Νὰ συγχωρέσης καὶ τὸν πιὸ μεγάλο ἐχθρό σου.

Σταυρὸς ἴσον ἀλήθεια. Τὸ μαχαίρι νὰ σοῦ δάξουν στὸ λαιμό, νὰ σὲ σφάζουν, τὴν ἀλήθεια νὰ πῆς. "Ὅχι νὰ πηγαίνης στὰ δικαστήρια καὶ νὰ ξαπλώνης τὸ βρωμερό σου χέρι ἐπάνω στὸ Εὐαγγέλιο καὶ νὰ παίρνης ψεύτικο ὄρκο· ὄχι δά. Ὁ Χριστὸς σταυρώθηκε γιὰ τὴν ἀλήθεια. Ὅποιος λοιπὸν λέει ψέματα, ὅποιος πηγαίνει στὰ δικαστήρια καὶ παίρνει ψεύτικους ὄρκους, αὐτὸς δὲν ἀξίζει νὰ προσκυνήσῃ τὸ σταυρό.

Σταυρὸς λοιπὸν ἴσον συγγνώμη, σταυρὸς ἴσον ἀλήθεια. Σταυρὸς ἴσον ταπεινώσι. "Ὅχι — γιατί τάχατες ἐσὺ κάθεσαι σ' ἓνα σπίτι πιὸ μεγάλο, κ' ἔχεις περισσότερα λεφτὰ ἢ χωράφια καὶ γίδια, κ' ἔχεις παιδιὰ ποὺ σπουδάζουν στὸ σχολειό, κ' ἔχεις γυναῖκα ὁμορφή, ἢ ξέρω γὼ τί ἄλλο κάνεις— νὰ καυχέσαι καὶ νὰ ὑπερηφανεύεσαι. Δὲν εἶσαι Χριστιανός. Ταπεινώσεις! Νὰ ταπεινωθῆς καὶ νὰ πῆς· Δὲν εἶμαι τίποτε· ἓνα σκουλήκι εἶμαι, ἓνα τίποτε εἶμαι στὸν κόσμος. "Ὅταν ὁμως ἔχης τὴν ὑπερηφάνεια καὶ καυχέσαι καὶ λές, "Ἄς εἶνε καλὰ τὰ μπράτσα μου καὶ τὰ πόδια μου καὶ ἡ δουλειά μου καὶ τὰ λεφτὰ μου..., δὲν εἶσαι Χριστιανός.

Σταυρὸς ἴσον ἀγάπη. Πεινᾶ ὁ ἄλλος; Νὰ τοῦ δώσης ἓνα κομμάτι ψωμί. Διψᾶ; Νὰ τοῦ δώσης ἓνα ποτήρι νερό. Εἶνε γυμνός; Δός του ἓνα σακκάκι νὰ φορέσῃ. Κλαίει; Νὰ πᾶς νὰ τὸν παρηγορήσῃ καὶ νὰ τοῦ σφουγγίσῃ τὰ δάκρυα. "Ἔτσι εἶνε ὁ χριστιανισμός. "Ὅχι ἐσὺ νὰ τὰ ἔχης ὅλα κι ὁ ἄλλος νὰ μὴν ἔχη τίποτε.

Σταυρὸς θὰ πῆ θυσία. Ὅπως ὁ Χριστὸς θυσιαστικῶς, ἔτσι κ' ἐμεῖς πρέπει νὰ θυσιαζώμαστε.

Αὐτὰ σημαίνει ὁ σταυρός. "Ἄν τὰ κάνουμε αὐτά, τότε ἀξίζει νὰ λέγώμαστε Χριστιανοί. Ἐσὺ ποὺ ἔβαψες τὰ χέρια σου στὸ αἷμα, ἐσὺ ὁ ἄλλος ποὺ πῆρες ψεύτικο ὄρκο, ἐσὺ ποὺ ἀδίκησες τὸ ὄρφανό, δὲν μπορεῖς νὰ πλησιάσῃς τὸ σταυρό. Ὁ σταυρὸς σὲ διώχνει.

Γιὰ διαβάστε τὸ βίο τῆς ἀγίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας. Σὰν τέτοια μέρα πῆγε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ εἶδε κόσμος νὰ μπαίνει μέσα στὸ ναὸ καὶ νὰ προσκυνᾶνε ὅλοι, γέροι - νέοι, γυναῖκες - ἄντρες. Προσπάθησε κι αὐτὴ νὰ πλησιάσῃ στὴν εἴσοδο. Μὰ κάποια δύναμι τὴν ἔσπρωξε πίσω. Προσπάθησε δεύτερη καὶ τρίτη φορά, μὰ δὲν μπόρεσε. Γιατί; Γιατί ἦταν ἀμαρτωλὴ γυναῖκα, δούλευε στὴν ἀμαρτία μέσα στὴν Ἀλεξάνδρεια. Μόνο ὅταν μετανόησε καὶ ἔκλαψε, τότε μπῆκε στὸ ναὸ καὶ ἐγένε Χριστιανὴ πραγματικῆ.

Ὁ σταυρός, ἀγαπητοί μου, δημιουργεῖ ὑποχρεώσεις. Πρέπει νὰ ζήσουμε σύμφωνα μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ σταυροῦ:

Στὰ παλιὰ τὰ εὐλογημένα χρόνια, ποὺ οἱ ἄνθρωποι πιστεύανε πραγματικὰ στὸ Χριστό, τὴν ἡμέρα τοῦ σταυροῦ ἄνθρωπος δὲν ἔμενε στὸ σπίτι, ἄνθρωπος δὲν ἔβγαινε στοὺς δρόμους ἢ στὰ χωράφια. Ὅλοι τους, ἄντρες καὶ γυναῖκες, ἀπὸ τὸ γέρο μὲ τ' ἄσπρα μαλλιά μέχρι τὰ νήπια στὶς ἀγκαλιές τῶν μανάδων τους, ὅλοι πηγαίνανε στὴν ἐκκλησία. Δὲν ἀπουσίαζε κανένας. Καὶ μόνο αὐτό; Τὴν ἡμέρα τοῦ σταυροῦ εἶχανε αὐστηρὰ νηστεία. Νηστεύανε ὅπως τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ. Δὲν τρώγανε τίποτε. Μόνο λίγο ψωμάκι, κι αὐτὸ τὸ βουτούσανε μέσα στὸ ξίδι. Σήμερα ποῦ εἶνε αὐτὴ ἡ πίστι καὶ ἀφοσίωσι στὸ Χριστό;

Καὶ κάτι ἄλλο. Νὰ κάνης τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ κανονικά: Γιατί δυστυχῶς στὰ ἄπιστα αὐτὰ χρόνια ποὺ ζοῦμε ὅλα ἔγιναν μόδα. Μόδα στὰ μαλλιά, μόδα στὰ ρούχα, μόδα στὰ παπούτσια, μόδα παντοῦ. Ἐγένε μόδα δυστυχῶς καὶ ἡ ἐκκλησία. Βλέπεις δυστυχῶς καὶ τοὺς ἐπισήμους, νομάρχες, ὑπουργούς, πρωθυπουργούς, καὶ δὲν κάνουν σωστὰ τὸ σταυρό τους. Αὐτὸ ποὺ κάνουν δὲν εἶνε σταυρός. Εἶνε ἐμπαιγμός καὶ κοροϊδία. Εἶνε θεομπαξία. Ἐσεῖς νὰ μὴν εἴστε θεομπαχτες. Πῶς θὰ σὲ καταλάβω ὅτι εἶσαι Χριστιανός; Ἀπὸ τὸ σταυρό. Ὅταν κάνης κανονικά τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ, κάνεις μιὰ ὀλόκληρη προσευχή.

Λοιπὸν ἐσεῖς νὰ κάνετε τὸ σταυρό σας σωστά. Καὶ πότε νὰ κάνετε τὸ σταυρό; Ξυπνᾶς πρωτὶ - πρωτὶ; Κάνε τὸ σταυρό σου. Πᾶς στὴ δουλειά; Κάνε τὸ σταυρό σου. Πηγαίνεις στὸ χωράφι; Κάνε τὸ σταυρό σου. Σπέρνεις, γυρίζεις ἀπὸ τὸ χωράφι, μπαίνεις στὸ σπίτι; Κάνε τὸ σταυρό σου. Κάθεσαι στὸ τραπέζι; Κάνε τὸ σταυρό σου. Πᾶς νὰ κοιμηθῆς; Κάνε τὸ σταυρό σου.

«Πέφτω κάνω τὸ σταυρό μου,
ἄγγελο ἔχω στὸ πλευρό μου».

Ἐσὺ ἡ γυναῖκα ζυμώνεις; Κάνε στὴ ζύμη τὸ σταυρό. Παντοῦ καὶ πάντα νὰ κάνετε τὸ σταυρό σας. Ὁ σταυρὸς εἶνε «ὁ φύλαξ πάσης τῆς οἰκουμένης».

Καὶ κάτι ἀκόμα. Ἄλλοτε τέτοια ἅγια ἡμέρα οἱ Χριστιανοὶ τί κάνανε; Πηγαίνανε στὰ καφενεῖα; Ὅχι. Παίρνανε τὸ κεράκι τους καὶ πηγαίνανε στὰ μνήματα καὶ γονατίζανε στοὺς τάφους. Κ' ἐσεῖς νὰ πᾶτε στὰ μνήματα, ποὺ ἐκεῖ μέσα εἶνε οἱ γονεῖς, τ' ἀδέρφια, οἱ γυναῖκες, τὰ παιδιὰ σας, καὶ νὰ τὰ περιποιηθῆτε. "Ἄν εἴστε Χριστιανοί, θυμηθῆτε τοὺς νεκρούς. Παρακαλέστε τὸ Χριστό νὰ μᾶς ἐλεήσῃ, γιατί κολαστήκαμε στὸν κόσμος αὐτό. Καὶ νὰ μᾶς ἀξιῶσῃ ὁ Θεός, ὅταν τελειώσουμε τὴ ζωὴ μας, νὰ ποῦμε κ' ἐμεῖς τὸ «Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου» (Λουκ. 23,42). Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος